

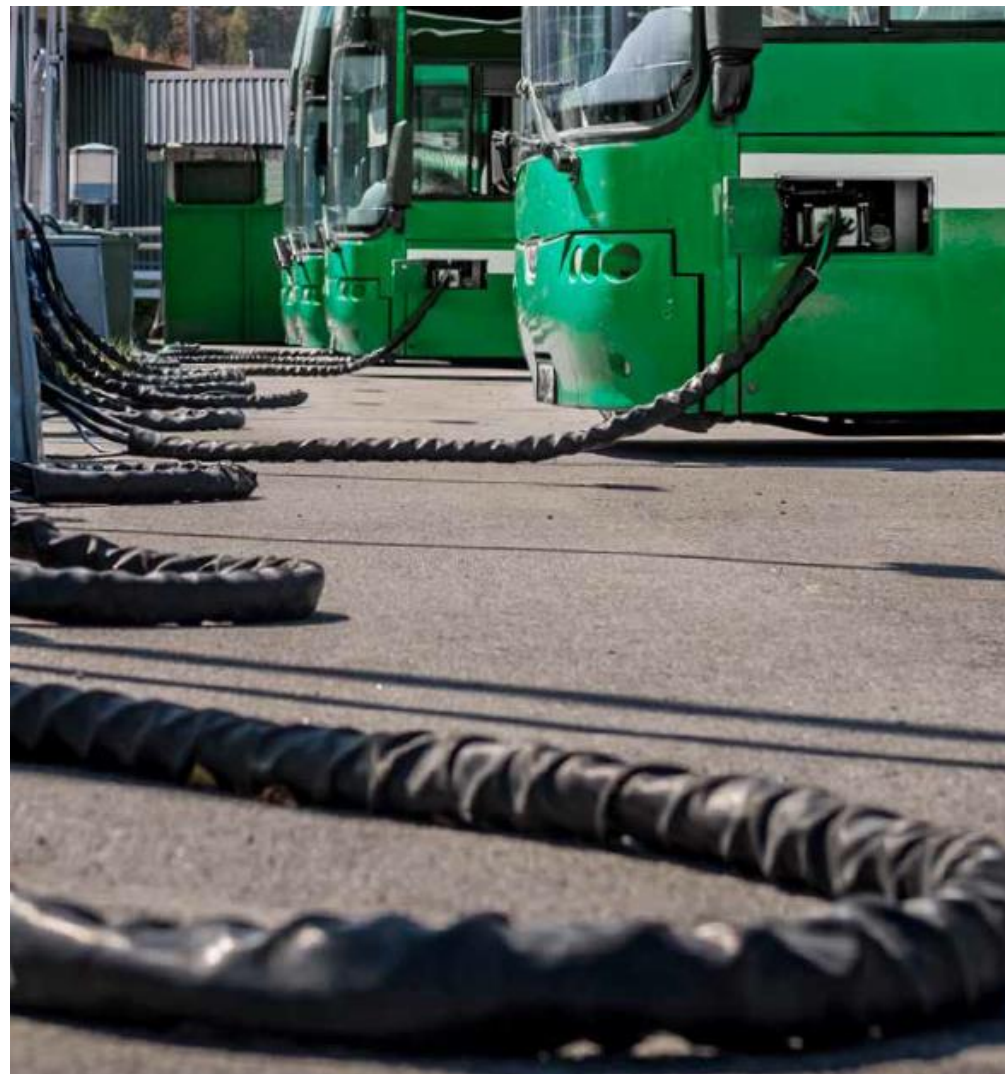
Mobilitet til Lunsj 3/4 2024

**MÄNNISKORÄTTSRISKER
BAKOM ELBUSSAR I SVENSK
KOLLEKTIVTRAFIK**

Bakgrund

- Att elektrifiera hela fordonsflottan är nödvändig för möta klimatkrisen
- Kollektivtrafikhuvudmän ställer krav på trafikutövarna gällande (el)bussar i trafikavtalen, eller vid upphandling av fordonen för egen trafik.
- Ett antal år sedan de första elbussarna började rulla i svensk kollektivtrafik
- De då nya, helt elektriska bussarna var producerade i Kina

Ethical Trading Initiative Sverige

- **Medlemsorganisation** för företag, fackföreningar, civilsamhälle och offentlig sektor.
- **Hållbara affärsmetoder** och **mänskliga rättigheter** i globala leverantörsled.
- **Arbetsgrupp om elfordon:** Region Stockholm, Västtrafik, Skånetrafiken, Luleå lokaltrafik och Svealandstrafiken

ETI SVERIGE
Livsmedel & dryck

ETI SVERIGE
Elfordon

ETI SVERIGE
Solenergi

ETI SVERIGE
Kina

Vad har vi gjort?

- **Kartläggning av situationen vid tillverkning elfordon och dess batterier i Kina**
  - Scanning av inlägg på sociala medier
  - Granskning av offentlig information om statligt sanktionerat tvångsarbete
- **Resultat:** stora risker och förekomst av allvarliga brott mot mänskliga rättigheter och regionernas avtalsvillkor
- **Två delar av rapporten:**
  - Arbetsförhållanden
  - Statligt sanktionerat tvångsarbete hos leverantörer i Kina som tillverkar batterier och elbussar.
  - Hela rapporten finns på **www.etisverige.se**

HUMAN RIGHTS AND WORKING CONDITIONS AT BATTERY AND ELECTRIC BUS MANUFACTURERS IN CHINA

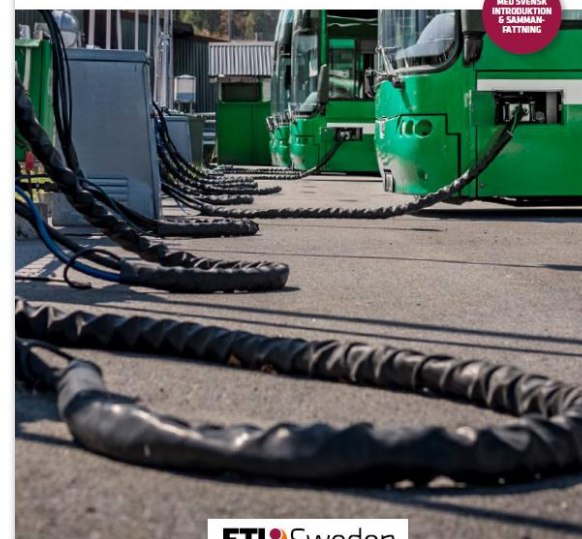
AUTHORS
Stefan Brehm and Helena Magnusson,
Globalworks Lund AB

FORCED LABOUR AT BATTERY AND ELECTRIC BUS MANUFACTURERS IN CHINA

AUTHORS
Stefan Brehm and Helena Magnusson,
Globalworks Lund AB

**MÄNNISKORÄTTS-
RISKER BAKOM
ELBUSSAR I SVENSK
KOLLEKTIVTRAFIK**

En branschfråga som kräver samverkan

ETI Sweden

ETI Sverige

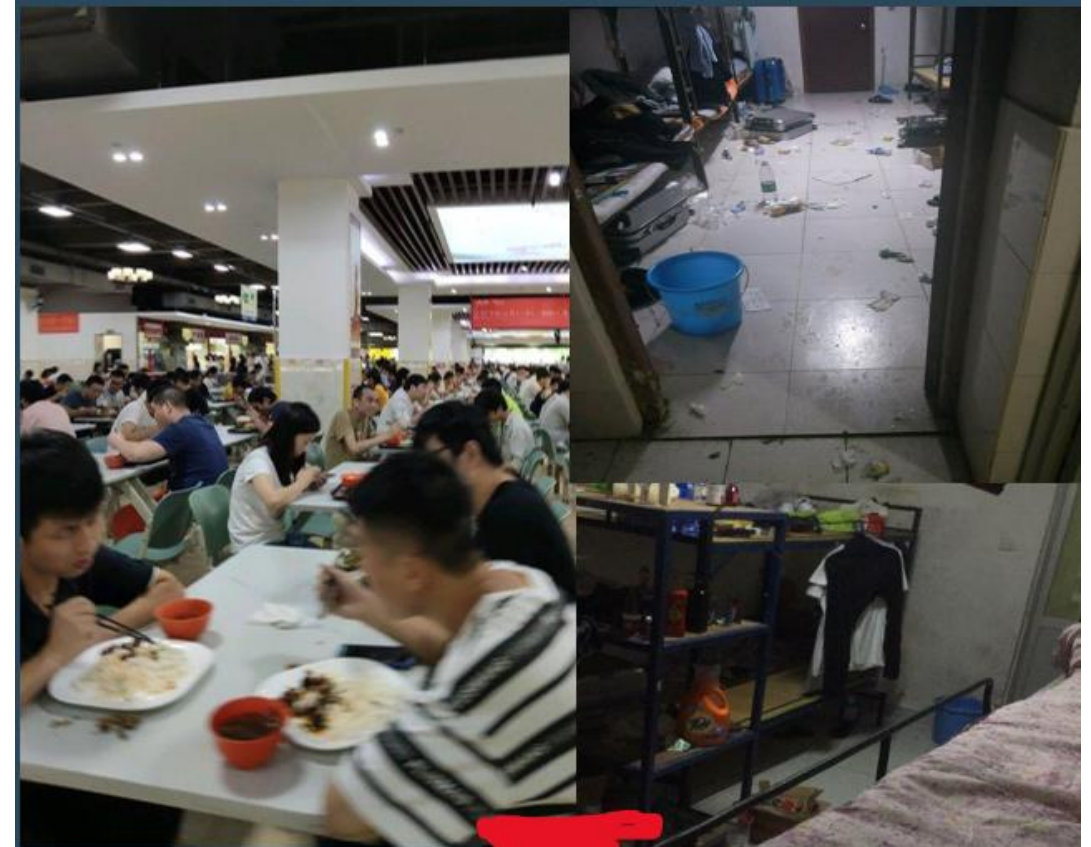
Vad har vi upptäckt?

- Produktionen av elbussar beroende av systematiserat, statligt sanktionerat tvångsarbete i Kina.
- Hög risk för statligt sanktionerat tvångsarbete i andra regioner än Xinjiang
- Utsatta grupper: andra etniska minoriteter, praktikanter som är minderåriga och människor som klassificeras som fattiga
- Flera leverantörer medskyldiga till statligt sanktionerat tvångsarbete genom:
  - omlokalisering av arbetskraft
  - ägarförhållanden
  - verksamhet i högriskområden

Exempel

- Statligt sanktionerat tvångsarbete genom organiserad omlokalisering av arbetskraft
- Tvångsarbete som praxis på fabriker
- Hot och tvångsmedel hindrar arbetare att framföra klagomål
- Låga löner, extrem övertid och dåliga arbetsförhållanden
- Inga fackliga rättigheter
- Självmord på busstillverkare (2021) och batteritillverkare (2022)
- Brist på transparens, spårbarhet & sätt att kontrollera arbetsförhållanden i Kina
- Farligt för anställda att ställa upp på en tredjepartsrevision

Nästa steg:

- Implementering av rapportens rekommendationer till upphandlingen
- Lyfta resultatet till upphandlingsmyndigheten och beslutsfattare
- Branschdialog för att enas kring en gemensam bild av situationen och riskerna
- Branschsamarbete för tydlig gemensam kravställning
- Fortsatt arbete med andra riskområden (spårfordon)
- Nya skärpta kontraktsvillkor från Sveriges Regioner

Tack!

Kontakt:

andreas.holmberg@llt.lulea.se

asa.hedman@skanetrafiken.se

www.etisverige.se

malin.kjellqvist@etisverige.se

ETI Sverige

MÄNNISKORÄTTS- RISKER BAKOM ELBUSSAR I SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

En branschfråga som kräver samverkan

ETI Sweden